

ליקוט מאה ועשרים

יוצא לאור
לקראת יום הבהיר י"א ניסן תשפ"א
התחלת שנת המאה ועשרים

יוצא לאור ע"י
"ועד תלמידי התמימים העולמי"

ברוקלין נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע
שנת השמונים לבוא כ"ק אדמו"ר והרבנית זי"ע לארה"ב

Published & Copyrighted by
Vaad Talmidei Hatmimim Haolomi

770 Eastern Parkway
Brooklyn N.Y. 11213
info@vaadhatmimim.org

פתח דבר

בעמדינו ימים אחדים לפני יום מלכנו – יום הבהיר י"א ניסן, קי"ט שנה להולדת נשיא דורנו כ"ק אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, והתחלת שנת המאה ועשרים להולדתו (תרס"ב-תשפ"א), הננו מוציאים לאור קובץ 'ליקוט מאה ועשרים'.

כשמו כן הוא, קובץ זה הינו ליקוט שיחות קודש מכ"ק אדמו"ר בענין מספר 'מאה ועשרים'.

* * *

בליקוט זה ליקטנו שיחות בהם מדובר אודות 'מאה ועשרים' באופן כללי, ולא רק אודות 'שנת המאה ועשרים', ו'מאה ועשרים שנה'.

כמו"כ נכללו בו גם שיחות אודות מאה עשרים שנה מיום הסתלקות וכיו"ב, שעל-ידם ניתוסף ביאור בענין 'מאה ועשרים' בכלל.

ביאורי כ"ק אדמו"ר אודות מספר 'מאה ועשרים', נחלקים לכמה ענינים ('מאה ועשרים' – שלימות חיי אדם, נחיצות ה'הילוך' וגידול לאחר 'מאה ועשרים' וכו'), ומפני כמות החומר החלטנו לסדר את השיחות – לא ע"פ נושאים, אלא ע"פ סדר אמירתם.

החומר שבחוברת זו נדפס ברשות הוצאת ספרים 'קה"ת' ו'ועד הנחות בלה"ק' ותודתנו נתונה להם ע"כ.

* * *

תקותינו שע"י הדפסת קובץ זה, יתלהב בתוספת חיות הרגש החסידותי בקרב התמימים ואנ"ש שי' לקראת י"א ניסן התחלת שנת המאה ועשרים להולדת נשיאנו – שלימות חיי אדם – ובאופן דנזכרים ונעשים, ובלשון הרב (שיחת כ"ף מרחשון תשמ"א – נדפס לקמן בפנים):

ער ווייס טאקע אז ס'איז שוין דורכגעגאנגען 120 יאר פון ווען דער בעל יום ההולדת איז געבארן געווארן אין א קליין שטעטעלע אין רוסלאנד מעבר לים;

אבער ביחד עם זה ווייס ער אז וויבאלד "הימים האלה נזכרים" דורך תורת אמת, מאנט מען ביי אים און מ'גיט אים כח אז עס זאל זיין "ונעשים" – אז ביי אים זאל דער ענין פון דעם יום ההולדת זיין ניט אן ענין פון "למפרע"

(כתורת הבעש"ט הידועה אויף "הקורא את המגילה למפרע לא יצא"), נאר
אן ענין וואס טרעפט ביי אים "היום הזה", דאס איז ביי אים ניט "חדשים",
נאר "חדשים" ממש, און דאס זאל פועל זיין אויף אים אין מעשה בפועל.

ויה"ר שעוד קודם י"א ניסן שנה זו, יקויים "שיר המעלות אל ה' בצרתה לי
קראתי ויענני", ובעל יום ההולדת – כ"ק אדמו"ר יוליכנו לקראת הגאולה האמיתית
והשלימה.

ועד תלמידי התמימים העולמי

ימים הסמוכים ליום הבהיר י"א ניסן תשפ"א
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ"י.

ליקוט מאה ועשרים

"שהיו אצלו כל הענינים דק"כ שנה בתכלית השלימות . . מ"מ, "וילך משה"

... מהאמור לעיל יש הוראה נוספת שקודמת לכל הענינים (גם לפני "וידבר את הדברים האלה") – "וילך משה":

ובהקדמה – שתושב"כ אינה צריכה לפרש להיכן הלך, כיון שזהו דבר פשוט ומובן מעצמו. ורק בתושבע"פ, שהיא מפרשת גם את הענינים הפשוטים לאלו שנמצאים בדרגת תושב"כ – הנה בתרגום יונתן בן עוזיאל (תושבע"פ) נתפרש "ואזל משה למשכן בית אולפנא", שזהו בית-המדרש שבו לומדים תורה, "בית אולפנא" (ולא בית תפלה), מלשון לימוד, והיינו, שקודם שמשה רבינו לימד הוראה לבנ"י, הסתכל תחילה בתורה.

והגע עצמך:

משה רבינו הי' אז בתכלית השלימות, כמ"ש "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום", "היום מלאו ימי ושנותי" – לא רק בגשמיות, אלא גם ברוחניות, והיינו, שהיו אצלו כל הענינים דק"כ שנה בתכלית השלימות, ובאופן שבורא העולם בעצמו מעיד על זה, באמרו למשה "הן קרבו ימך למות", והיינו, שהקב"ה אמר לו שכל עניניו היו בשלימות.

זאת ועוד: ידוע שביום ההסתלקות מתאספים ומאירים כל עניני העבודה שעבד ועמל במשך כל ימי חייו (כמבואר באגה"ק ובסידור), כך, שנוסף על מעלת כל ענין

מעניני עבודתו במשך ק"כ שנה כשלעצמו, ישנו גם ה"אור העולה על כולנה" מצירוף כל הענינים ביום ההסתלקות.

וכל זה – בנוגע לכל עניני עבודתו, ועאכו"כ שהיתה אצלו אז תכלית השלימות בנוגע לענינו העיקרי – תורה – "משה קיבל תורה מסיני", ועד שהתורה "נקראת על שמו", כמ"ש "זכרו תורת משה עבדי".

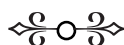
ובענין התורה – הנה נוסף על מה שקיבל ע"י עבודתו ויגיעתו, ניתנה לו התורה במתנה, והרי ענין המתנה הוא ללא הגבלות, ד"כל הנותן בעין יפה הוא נותן", שלכן, הנה מצד נתינת התורה במתנה מלמעלה לא הי' שייך ענין השכחה, כמארז"ל "בתחלה הי' משה למד תורה ומשכחה עד שניתנה לו במתנה".

וכל כך הי' מושלל אצלו ענין השכחה, עד שאפילו תלמידו יהושע זכר הכל, כדאיתא בגמרא "בשעה שנפטר משה רבינו לגן עדן אמר לו ליהושע שאל ממני כל ספיקות שיש לך, אמר לו, רבי, כלום הנחתך שעה אחת והלכתי למקום אחר כו", ולא רק אצל יהושע, אלא גם אצל כל בני"י לא הי' אז ענין השכחה, ורק בימי אבלו של משה נשתכחו כו'.

ואעפ"כ, למרות שכל עניני התורה היו אצלו בתכלית השלימות, ולא היתה אצלו מציאות של שכחה, הנה כשהוצרך ללמד הוראה לבני"י – הרי למרות שכבר הי' במעמד כל ישראל ("אתם נצבים גו") ודיבר עמהם, מ"מ, "וילך משה", "למשכן בית אולפנא", להסתכל תחילה בתורה, ויתירה מזה, שעשה זאת לא רק כדי לצאת י"ח, אלא באופן ד"וילך", היינו, שעזב את מעמדו ומצבו הקודם והלך לבית אולפנא באופן של העכבה כו', וכפתגם הידוע של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, בנוגע ל"פנימי", שבכל ענין שעוסק, הנה בשעת מעשה ה"ה מונח לגמרי בזה.

וזוהי הוראה לכאו"א, שכאשר מתעוררת איזו שאלה, עליו לעיין בשלחן-ערוך. אין לו לסמוך על העובדה שכבר למד ענין זה כו"כ פעמים, עד למאה ואחד פעמים, ובמילא זוכר היטב את הדין, ואין לו לסמוך אפילו על זה שלמד דין זה רגע אחד לפני שהתעוררה השאלה, אלא עליו לעיין בשו"ע מחדש, ולא רק כדי לצאת י"ח, אלא – "וילך", באופן פנימי.

(משיחת ש"פ וילך, שבת שובה, וא"ו תשרי, היתשכ"ה – תו"מ חמ"א ע' 35)

"זאגט מען אים, אז עס מוז זיין "וילך" – אן עלי' שבאין ערוך"

שטייט אין פ' וילך, וואס לכאורה איז דאס אינגאנצן ניט פארשטאנדיק: אלע ענינים וואס זיינען שייך צו הקהל – סיי דער ענין פון א מלך, סיי די ענין פון חג הסוכות, און אויך דער ענין פון שמיטה, שטייען שוין אין די פריערדיקע סדרות, איז ווי קומט דאס אז פ' הקהל האט מען אריינגעשטעלט אין פ' וילך?

מ'קען ניט פארענטפערן אז דאס שטייט אין פ' וילך דערפאר וואס דאס איז פארבונדן מיט יהושע, ווארום:

(א) אין א פריערדיקע סדרה איז שוין געשטאנען "ונתת מהודך עליו", וואס דאס גייט אויף יהושע, (ב) די מצוה פון הקהל איז פארבונדן ניט נאר מיט מלך,

[אין אחרונים איז דא א פלוגתא צי דאס וואס עס שטייט "מלך קורא" מיינט דאס דוקא דער מלך אדער דער גדול בישראל, איז אבער רש"י בריינגט אראפ בפשוטו של מקרא המלך הי' קורא, און אזוי שטייט אויך אין משנה, און אויך דער רמב"ם בריינגט אראפ דאס אן קיינע פירושים, קומט דאך אויס אז בפשטות דארף דאס זיין ע"י מלך דוקא]

נאר אויך מיט ביהמ"ק – "בבוא כל ישראל גו' במקום אשר יבחר".

ובמילא, הגם אז יהושע איז טאקע געווען א מלך, איז אבער ביי אים ניט געווען דער ענין פון "בבוא כל ישראל לראות וגו'" אין דעם ביהמ"ק, קומט דאך אויס אז יהושע אליין האט ניט מקיים געווען די מצוה פון הקהל. און דערפאר איז שווער צו זאגן אז דאס איז דער טעם פארוואס פ' הקהל שטייט אין פ' וילך,

נאר דער ביאור בזה איז מובן ע"פ הנ"ל, אז וויבאלד אז אין הקהל האט זיך אויפגעטאן דער ענין פון "אנשים נשים וטף", (וואס דאס איז דער אויפטו פון מצות הקהל לגבי כל המצות), און דערפאר שטייט דאס אין פ' וילך, "וילך גו' אל כל ישראל".

וואס דאס איז די הוראה בפשטות: א איד קען אמאל טענה'ן אז דאס וואס ער האט שוין געהארעוועט בחודש אלול וכו' וועט עס אים זיין גענוג אויף גאנץ חודש תשרי, אדער אין א צווייטן אופן – אז ער דארף שוין בכלל מער ניט טאן, ווארום ער האט שוין דערגרייכט זיין שלימות,

זאגט מען אים, אז עס מוז זיין "וילך" – אן עלי' שבאין ערוך, און אז ער קוקט אריין אין חומש זעט ער אז דער ווארט וואס שטייט נאך "וילך" איז "משה". וואס הגם אז משה איז בעשטאנען בתכלית העילוי, ובפרט כשהי' בן מאה ועשרים שנה,

איז בא אים געווען דער "וילך", איז במילא ווייס ער אז ניט קוקנדיק אויף ווי הויך ער שטייט דארף ער גיין נאך העכער.

[און דורך דעם וואס משה איז געגאנגען "אל כל ישראל" האט ער געגעבן יעדער איד דעם כח אויף די עבודה פון "וילך", און ווי עס שטייט, אז וויבאלד אז משה איז פון די שבעה רועים, גיט ער דעם ענין פון יראה לכא"א. וואס דערפאר איז דאס מילתא זוטרת פאר יעדער איד, וכמ"ש "מה ה' אלקיך שואל מעמך", וכמבואר בתניא (פמ"ב).]

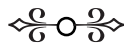
און בשעת ער קוקט ווייטער אין חומש, זעט ער אז נאך "וילך משה" שטייט "וידבר גו' אל כל ישראל". ד.ה. אז בכדי עס זאל זיין בא אים דער "וילך", דארף ער טאן את עבודתו ניט ביחיד נאר ברבים,

וואס הגם אז עשי"ת זאגט מען אז דאס וואס בכל השנה טוט זיך אויף דורך תפלת רבים וואס דאס איז דער ענין פון "הן א-ל כביר לא ימאס", איז בעשי"ת טוט זיך דאס אויף דורך תפלת יחיד, איז אעפ"כ מובן אז ע"י תפלת רבים בעשי"ת טוט מען אויף נאך מער, ובדוגמת העילוי דתפלת רבים על תפלת יחיד בכל השנה.

און בשעת א איד מאכט נאר ביי זיך די החלטה אויף די עבודה פון "וילך", איז ער בטוח אז ער וועט האבן דעם סיוע און נתינת כח מלמעלה אויף דעם, אז מלמעלה וועט מען עפענען נייע צנורות לסייעו בעבודתו.

און דורך לימוד התורה איז ער זיך מקשר מיט משה רבינו, און ער לערנט ע"מ לעשות, און איז מפיץ די מעיינות פון תורה און יהדות בכל מקום שידו מגעת.

(משיחת ש"פ וילך, שבת שובה, תשל"ה - שיח"ק ח"א ע' 14)

"אין כ' מרחשון פון שנה זו הויבט זיך אן שנת המאה ועשרים פון יום ההולדת פון רבי'ן ג"ע"

כב. האמור לעיל וועגן דעם וואס בקביעות שנה זו איז כ' מרחשון ביום השבת, איז ניט אן ענין וואס איז פארבונדן במיוחד מיטן הולדת וגיל (- עלטער) פון רבי'ן ג"ע.

עס איז אבער אויך דא אן ענין מיוחד אין ענין ההולדת פון שנה זו, בשינוי (ובהוספה) אויף יום ההולדת אין די שנים שלפנ"ז:

אנהויבנדיק דערפון וואס בכל שנה ושנה איז "יורד אור חדש עליון יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כזה" [אין אן אופן פון "מעלין בקודש" – ווארום "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל", איז אזוי ווי ס'איז דא דער ציווי פון "מעלין בקודש", איז פארשטאנדיק אז אזוי איז עס אויך למעלה, און דערפון קומט דאס אזוי אראפ אויך למטה].

וואס דערפון איז פארשטאנדיק, אז יעדן יאר אין יום ההולדת (כולל פון שנה זו) קומט צו אן "אור חדש" לגבי די שנים שלפנ"ז – ע"ד ווי דאס איז בנוגע צו אלע ענינים (אז בכל שנה ושנה איז "יורד אור חדש עליון יותר"), ובפרט ווען עס רעדט זיך ווע[ג]ן אן ענין פון א נשיא בישראל.

כג. נוסף אויף דעם וואס בכל שנה ושנה קומט צו אין יום ההולדת אן "אור חדש" וואס איז ניט געווען אין די שנים שלפנ"ז – זיינען דא זמנים מיוחדים וואס דעמולט קומט צו אן ענין וואס איז גרעסער, אדער אפילו שלא בערך לגבי דער הוספה וואס קומט צו בכל שנה ושנה.

ובדוגמא ווי דאס איז בנוגע צו דעם ענין פון לימוד התורה, אז אע"פ אז בכל שנה ושנה דארף מען מוסיף זיין אין לימוד התורה, מצד דעם ענין פון "מעלין בקודש", איז אבער דא א הוספה מיוחדת בשנה זו, שנת השמיטה, אז דעמולט דארף מען מוסיף זיין אין לימוד התורה אין אן אופן וואס איז שלא בערך, וויבאלד אז דעמולט איז מען פנוי פון עבודת האדמה.

ו"ל – אז וויבאלד עס קומט א זמן מיוחד אין וועלכן מ'דארף מוסיף זיין אין לימוד התורה אין אן אופן וואס איז שלא בערך – איז דא דער ציווי פון "שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור", כדי "שתהי' כל השנה הבטלה מעבודת האדמה מוכנת לעבודתו".

[ניט ווי מען לערנט בכלל אז אזוי ווי אין שנת השמיטה איז מען פנוי פון עבודת האדמה, און מ'האט צייט, במילא איז דער מסובב אז מען דארף דעמולט מוסיף זיין אין לימוד התורה – נאר (געשמאקער איז צו זאגן אז) אדרבה: וויבאלד אז מ'דארף

בשנה זו מוסיף זיין אין לימוד התורה, טאר מען זיך ניט פארנעמען מיט עבודת האדמה].

ועד"ז איז פארשטאנדיק בנוגע צו דעם ענין פון יום ההולדת: נוסף אויף דער הוספה וואס עס קומט צו בכל שנה ושנה, זיינען דא שנים ותקופות מיוחדות וואס אין זיי קומט צו א הוספה אין אן אופן וואס איז שלא ע"ד הרגיל ביו – שלא בערך.

ולדוגמא: יעדער תקופה פון עשר שנים איז אן ענין מיוחד, און ווען עס גייען דורך עשר שנים קומט צו א הוספה מיוחדת – ווי ס'איז פארשטאנדיק דערפון וואס די משנה זאגט אין אבות "בן עשרים לרדוף, בן שלשים לכח וכו",

וואס דאס איז אזוי בגשמיות (אז אין יעדער תקופה פון עשר שנים קומט צו א נייער ענין) – דערפאר וואס "נשתלשלו מהן", וויבאלד אז אזוי איז עס אין פנימיות הענינים.

כד. עד"ז איז דא אן ענין מיוחד וואס קומט צו אין יום הולדת הנ"ל פון שנה זו:

אין כ' מרחשון פון שנה זו הויבט זיך אן שנת המאה ועשרים פון יום ההולדת פון רבי'ן נ"ע, וואס די הולדת איז געווען אין כ' מרחשון שנת כתר"א (כידוע דער סימן בזה), און אין כ' מרחשון שנת תש"מ הויבט זיך אן שנת המאה ועשרים.

ידוע די שקו"ט צי לאחרי ההסתלקות איז דא דער ענין פון זמן (אז אויך ווען די נשמה געפינט זיך למעלה, רעכנט מען די הוספה ומספר השנים) — ובלשון הגמרא "יש בגר בקבר" (אז אויך לאחר מיתה איז דא דער ענין פון בגרות), כמבואר בארוכה באם ראגאטשאווער.

וואס אין דערויף איז דא א רשימה (בירור) פון כ"ק מו"ח אדמו"ר, וואס דארטן שרייבט ער אז זיין פאטער האט אים דערציילט אז "במעל"ע זה שנתמלאו שמונים וארבע שנים לירידת נשמתו בעולם התחתון. . . הנה כל אחד מכ"ק רבותינו ואבותינו הק' יאמר דרוש על פסוק דקאפיטל פ"ד", וואס דערפון איז פארשטאנדיק, אז אויך לאחרי ההסתלקות איז דא (און אויך למעלה) דער ענין פון מספר השנים – לויט דעם זמן פון ב"ד של מטה,

נוסף אויף כללות הענין וואס "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים", אז מצד דערויף וואס עס זיינען דא תלמידיו און תלמידי תלמידיו, איז "אף הוא בחיים" (בעוה"ז ובזמן שלו) – קומט נאך צו אין דערויף אז אויך ווי די נשמה געפינט זיך פאר זיך למעלה, איז דא די הוספה פון שנים וכו'.

כה. דער ענין המיוחד וואס איז דא אין דעם מספר פון מאה ועשרים שנה – ווייס אויך א בן חמש למקרא, ווארום ער האט שוין געלערנט דעם פסוק "והיו ימיו מאה ועשרים שנה", ד. ה. אז דעמולט איז תכלית השלימות פון חיי האדם.

אין דערויף קומט צו נאך אן ענין:

אויפן פסוק "והיו ימיו מאה ועשרים שנה" זאגט רש"י: "עד ק"ך שנה אאריך להם אפי, ואם לא ישובו אביא עליהם מבול".

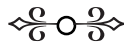
ד. ה. אז די "מאה ועשרים שנה" זיינען געגעבן געווארן כדי אז מ'זאל תשובה טאן, און דורך דעם מבטל זיין גזירת המבול.

און ווי רש"י זאגט אז בנוגע צו התחלת המבול שטייט "ויהי הגשם" וויבאלד אז "כשהורידן הורידן ברחמים אם יחזרו יהיו גשמי ברכה, וכשלא חזרו היו למבול".

וואס דערפון איז פארשטאנדיק, אז אפילו ווען דער מבול האט זיך שוין אנגעהויבן, האט מען נאך אלץ געקענט תשובה טאן, און דעמולט איז אדרבא – דאס וואלט געווען "גשמי ברכה" נאר אזוי ווי מ'האט ניט תשובה געטאן, איז קיין ברירה ניט געווען און עס איז געווען דער מבול.

וואס עפ"ז איז פארשטאנדיק דער גודל הענין פון "מאה ועשרים שנה" – אז דאס איז אן ענין וואס קען מבטל זיין גזירת המבול, און נאכמער – ברענגען "גשמי ברכה".

(משיחת כ' מרחשון תש"מ – לקו"ש ח"כ ע' 399)

"אויך לאחרי ההסתלקות איז דא די שלימות פון ק"כ שנה"

... לח. ויש לקשר האמור לעיל וועגן די ט"ו שיר המעלות, מיט דעם מספר פון ק"כ (וואס די התחלה פון "שיר המעלות" איז אין קאפיטל ק"כ פון תהלים) – וואס דאס איז אויך דער פארבונד מיטן יום ההולדת דשנה זו:

עס איז מבואר אין פע"ח [בנוגע צו אמירת "א-ל עליון" אין תפלת העמידה, סיי אין ימות החול, און סיי אין שבתות וימים טובים] אז דורך דער הכאה (הכפלה) פון דעם אות יו"ד (חכמה) אין אות ה"א (בינה) [ווי די אותיות י"ה זיינען צוזאמען מיטן מילוי (מילוי אלפי"ן), וואס כללות ענין המילוי איז פארבונדן מיט גילוי לזולת], ד.ה. צוואנציג (יו"ד) מאל זעקס (ה"א), קומט ארויס ק"כ, וואס דאס זיינען די ק"כ אורות. און דער מספר ק"כ איז פארבונדן מיט (די ק"כ) צירופים פון שם אלקים – מען

טוט אויף דעם "בראשית ברא אלקים", מ'איז מגלה די כוונה הפנימית פון שם אלקים, תורת הבעש"ט בזה.

לט. בנוגע צו דעם מספר פון ק"כ, האט מען דערמאנט פריער (סכ"ה) אז ס'שטייט "והיו ימיו מאה ועשרים שנה", וואס דערפון איז פארשטאנדיק, אז דער מספר פון ק"כ באווייזט אויף שלימות חיי האדם.

די שלימות פון ק"כ שנה איז אויך פארבונדן מיט תורה:

אויפן פסוק "לא ידון רוחי באדם לעולם בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה", זאגט די גמרא "משה מן התורה מנין בשגם הוא בשר", וואס "בשגם" איז בגימטריא "משה" – און ענינו פון משה רבינו איז דער ענין פון תורה.

און דאס איז אויך פארבונדן דערמיט וואס מספר שני חיי פון משה רבינו – איז אויך געווען מאה ועשרים שנה.

מ. אין דערויף קומט צו נאך אן ענין:

די שלימות פון ק"כ שנה איז ניט נאר בנוגע צו חיי האדם עלי אדמות, נאר אויך לאחר ההסתלקות איז דא די שלימות פון ק"כ שנה. והביאור בזה:

אויפן פסוק "והיו ימיו מאה ועשרים שנה" פרעגט די גמרא אין ירושלמי:

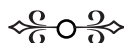
"קרוב לאלף שנה חי' אדם הראשון, ואת אמר והיו ימיו מאה ועשרים שנה"?

[און נאכמער: אפילו אין דעם דור פון פלג, וואס "בימיו נפלגה הארץ", "שעד פלג היו בני אדם חיים ארבע מאות שנה, אלא פלג לא חי' אלא ר' שנה ומעט" – איז עס נאך אלץ געווען מער פון "מאה ועשרים שנה"].

און די גמרא ענטפערט: "אלא לק"כ שנה (אחר מותו) הוא חוזר למלוא תרוד אחד רקב" – ווי די גמרא זאגט דארטן אז "מלא תרוד אחד" נטל הקב"ה ממקום המזבח וברא בו אדם הראשון, און ווען עס גייען דורך ק"כ שנה לאחר מותו, איז ער "חוזר למלוא תרוד אחד רקב", ווי ער איז געווען בתחלת בריאתו.

דערפון איז פארשטאנדיק, אז די שלימות פון ק"כ שנה איז (ניט נאר בנוגע צו חיי האדם עלי אדמות, נאר) אויך לאחר מיתה – וויבאלד אז דער קיום פון דעם גוף לאחר מיתה איז ביז ק"כ שנה [ע"ד ווי עס איז געווען בא משה רבינו, ובתכלית השלימות בעלמא דין, אז "לא כהתה עינו ולא נס ליחו"], און דערנאך איז ער "חוזר למלוא תרוד אחד רקב", ער קומט צו דער שלימות פון "ואל עפר תשוב" – וואס "נטל הקב"ה ממקום המזבח".

(משיחת כ' מרחשון תש"מ – לקו"ש ח"כ ע' 410)

"משה איז דעמולט געשטאנען אין א דרגה נעלית ביותר"

דער עצם זאך וואס רש"י זאגט אז דעמולט "נסתמו ממנו מסורות ומעיונות החכמה" – איז א דבר פלא:

יענעם טאג ווען משה האט גערעדט מיט די אידן, איז דאך געווען יום הולדתו, וואס דאס אליין איז מדגיש אז ער איז דעמאלט געשטאנען בתכלית העילוי; נוסף לזה איז דאס געווען זיין יום הולדת ווען ער איז געווארן "בן מאה ועשרים שנה" (ווי ער האט אליין געזאגט), וואס דאס איז נאכמער מדגיש אז ער איז דעמולט געשטאנען בתכלית העילוי – ווארום דער ענין פון לעבן ק"כ שנה איז געווען אן ענין נעלה, כמובן דערפון וואס מ'געפינט עס נאר בא פיר מענטשן: בא משה רבינו, בא ר' יוחנן בן זכאי, בא הלל, און בא ר' עקיבא.

איז היתכן צו זאגן אז אין יענעם טאג, ווען משה איז געשטאנען בתכלית העילוי, און מ'זאגט אז "לא כהתה עינו ולא נס לחה", איז "נסתמו ממנו מסורות ומעיונות החכמה"?!

איז דער ביאור בזה – מיוסד אויף דעם וואס חסידות איז מבאר, אז דאס וואס בא משה איז געווען "כבד פה וכבד לשון", און נאכמער – "מי שם פה לאדם", וואס "כבד פה וכבד לשון", איז עכ"פ עפעס א קול ארויס, נאר ס'איז געווען בכבדות, משא"כ "מי שם פה לאדם" איז דער פירוש אז ס'איז גאר קיין "פה" ניטא – איז דאס געווען דערפאר וואס ער איז געשטאנען אין א דרגה נעלית פון ביטול, איז זיין דיבור אראפגעקומען אין אן אופן פון "כבד פה וכבד לשון", ביז – "מי שם פה לאדם".

עד"ז קען מען זאגן בנדו"ד:

עס שטייט ניט אז דעמולט האט משה רבינו ח"ו ניט געהאט "מסורות ומעיונות החכמה" – עס שטייט נאר אז "נסתמה ממנו מסורות ומעיונות החכמה",

וואס דער פירוש אין דעם איז: וויבאלד אז משה איז דעמולט געשטאנען אין א דרגה נעלית ביותר – איז ער צוגעקומען צו א דרגה אין חכמה וואס איז העכער פון צו נמשך ווערן למטה, די חכמה איז ביי אים געווארן אין אופן פון "נסתמה" די דרגה פון סתימו דכל סתימין.

ע"ד ווי ס'איז געווען בא דעם רשב"י ביום פטירתו, אז ער האט דעמולט עולה געווען במקורו ושרשו.

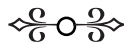
עפ"ז ווערט אבער א צווייטע שאלה:

ווי קען מען זאגן אז דעמולט "נסתמו ממנו מסורות ומעיונות החכמה" – מ'געפינט

נאך דערויף כמה פרשיות אין תורה וואס משה האט געזאגט: די פרשה פון וזאת הברכה און פון האזינו, און אויך כמה מצוות: מצות הקהל, מצות כתיבת תורה ע"י המלך?

איז דערפון גופא א הוכחה אז די ענינים וואס משה האט געזאגט נאך דערויף וואס "נסתמו ממנו מסורות ומעניות החכמה" – קומען פון אן אנדער דרגא ווי די דרגא פון "נסתמו", סתימו דכל סתימין.

(משיחת ש"פ נצו"י, כ"ה אלול תש"מ – שיחור"ק תש"מ ח"ג ע' 1088)

"וואס ער איז געבארן געווארן מיט 120 יאר צוריק אין א קליינע שטעטל מעבר לים"

אין דעם ענין גופא, אז דער רבי נ"ע, בעל יום ההולדה פון כ"ף מרחשון, פלעגט זאגן א מאמר חסידות ביום הולדתו – איז דערנאך נתגלה געווארן נאך א פרט:

צווישן די מאמרים בקשר מיט כ"ף מרחשון וועלכע זיינען נתפרסם געווארן צוזאמען מיט זייערע התחלות [וואס ניט ביי אלע מאמרים זיינען די התחלות זייערע נתפרסם געווארן, אבער בכמה מהם זיינען נתפרסם געווארן אויך די התחלות] – זעט מען, אז בכמה מהם זיינען די התחלות פארבונדן מיטן קאפיטל תהלים וואס איז מתאים למספר שנותיו פון דעם בעל יום ההולדת (דער רבי נ"ע).

מיוסד אויף דעם מנהג (בקבלה מהבעש"ט) "לאמר הקאפיטל תהלים המתאים למספר שנותיו". ד.ה. לדוגמא, בשעה ער ווערט י"ג שנה, בר מצוה, זאל ער אנהייבן זאגן מזמור י"ד. ועד"ז אין די שנים שלאח"ז.

און דאס איז שייך ניט נאר בשעת די נשמה פון דעם בעל יום ההולדת געפינט זיך דא למטה אין גוף – נאר ווי גערעדט אמאל בארוכה, אז אפילו ווען די נשמה געפינט זיך למעלה אין עולם האמת. איז דא אן עלי' אין שנים לויט דעם זמן דא למטה. בהמשך צו די שנים פון זיין געבורט.

וואס לכאורה: וואס איז נוגע צו דער נשמה למעלה אז דא למטה קומט-צו נאך א יאר?

אעפ"כ זעט מען, אז אין א רשימה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר פון כ"ף מרחשון, שרייבט ער, אז זיין פאטער האט אים דערציילט בחלום (אין שנת תש"ה), אז "במעל"ע זה

שנתמלאו שמונים וארבע שנים לירידת נשמתו בעולם התחתון . . הנה כל אחד מכ"ק רבותינו ואבותינו הק' יאמר דרוש על פסוק דקאפיטל פ"ד".

וואס דערפון זעט מען, אז אויך לאחרי ההסתלקות ווען די נשמה געפינט זיך למעלה, ווערט נתוסף אין מספר השנים דלמטה,

ביז – אז דער מאמר חסידות וואס מ'זאגט דעמולט (ווען די נשמה איז למעלה) איז נישט אויף דעם מזמור תהלים וועלכן מ'האט געזאגט אין די שנים שלפנ"ז, נאר אויף דעם מזמור תהלים פון שנה זו מתאים למספר שנותיו בשנה זו.

עפ"ז קומט דאך אויס, אז אין כ"ף מרחשון שנה זו, שנת תשמ"א, וואס דעמולט ווערט מאה ועשרים שנה פון יום ההולדת שלו,

[ווארום ער איז געבארן געווארן כ"ף מרחשון שנת כתר"א (תרכ"א), וואס אין דערויף זיינען דא צוויי כפ"ן, כידוע דער סיפור וואס דער צ"צ האט געזאגט בשעת דער רבי נ"ע איז געבארן געווארן]

הויבט זיך דעמולט אן מזמור קכא אין תהלים – "שיר המעלות אשא עיני אל ההרים וגו'".

... דערנאך איז מען נאך מוסיף – אז דאס איז פארבונדן מיט'ן יום הולדת פון דעם רבי'ן נ"ע, וואס ער איז געבארן געווארן מיט 120 יאר צוריק אין א קליינע שטעטל מעבר לים, און וויבאלד אז ס'איז שוין דורכגעגאנגען 120 יאר איז דאס אויך פארבונדן מיטן מזמור קכא אין תהלים.

וואס אויך אין דערויף דארף ער מצרף זיין צוויי הפכיות'דיקע קצוות צוזאמען:
ער ווייס אז ס'איז למעלה ממדידה ולמעלה מזמן ומקום, מיט אלע גוטע זאכן – אבער ביחד עם זה ווייס ער אז דער יום הולדת איז געווען מיט 120 יאר צוריק אין א קליין שטעטל מעבר לים.

און אזוי אויך לאידך גיסא:

ער ווייס טאקע אז ס'איז שוין דורכגעגאנגען 120 יאר פון ווען דער בעל יום ההולדת איז געבארן געווארן אין א קליין שטעטעלע אין רוסלאנד מעבר לים;

אבער ביחד עם זה ווייס ער אז וויבאלד "הימים האלה נזכרים" דורך תורת אמת, מאנט מען ביי אים און מ'גיט אים כח אז עס זאל זיין "ונעשים" – אז ביי אים זאל דער ענין פון דעם יום ההולדת זיין נישט אן ענין פון "למפרע" (כתורת הבעש"ט הידועה אויף "הקורא את המגילה למפרע לא יצא"), נאר אן ענין וואס טרעפט ביי אים "היום הזה", דאס איז ביי אים נישט "כחדשים", נאר "חדשים" ממש, און דאס זאל פועל זיין אויף אים אין מעשה בפועל.

... און דערביי קומט צו אויך דער קשר מיט דעם וואס שנה זו איז דער סיום פון

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, ווי גערעדט פריער אין מאמר:

עס שטייט אין זהר עה"פ "והיו ימיו מאה ועשרים שנה" – אז דאס איז "רמז למשה רבינו כו' שממשיך חיינו לבני נשא (צו יעדער אידן) מההוא אילנא דחיינ", און ווי עס שטייט דארטן אין זהר (לפנ"ז), אז "בשגם דא משה כו' ("בשגם בגימטריא כמו משה, וכתב שם והיו ימיו מאה ועשרים שנה וכך היו ימי משה") דמחילא דא קיימין בני נשא בעלמא יומין סגיאין".

און ווי ער זאגט דארטן אין זהר, אז "משה לא מית", וואס דערפאר איז ער ממשיך "חיינו לבני נשא", וויבאלד אז ביי אים אליין איז ניט געווען דער ענין פון היפך החיים. און מפרשי הזהר פארבינדן דאס מיט דעם וואס די גמרא זאגט, אז "לא מת משה" און "מה להלן עומד ומשמש אף כאן עומד ומשמש".

און דאס וואס משה רבינו איז ממשיך "חיינו לבני נשא", איז דאס (ווי ער איז ממשיך אין זהר, כנ"ל) "מההוא אילנא דחיינ", ד.ה. דורך תורה, כמבואר אין זהר דארטן בארוכה.

וואס דאס איז פארבונדן מיט "מבצע תורה",

ובפרט מיט דעם ענין שהזמן גרמא אין תורה – תורתו פון בעל יום ההולדת, די מאמרים שלו, וואס זיינען געשריבן און קופירט אין אפגעדרוקט,

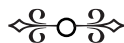
וואס ס'איז שוין דא דערפון א ריבוי מופלג;

אפילו אין איין מאמר איז אויך דא א ריבוי מופלג – עאכו"כ אז ס'איז דא פשוט בכמות א ריבוי מופלג, און מ'דארף נאר האבן די החלטה אז "יגעת" און דעמולט האט מען די הבטחה אז "ומצאת".

און מיט דער הדגשה אז עס ווערט "ומצאת" שלא לפי ערך היגיעה, בדוגמא ווי א מציאה כפשוטה (וואס דערפאר ווערט דאס אנגערופן בשם מציאה, "ומצאת") וואס איז שלא לפי ערך היגיעה אין דעם געפינען די מציאה,

און דאס איז אויך פארבונדן (ווי גערעדט אין א פריערדיקע התוועדות) מיט "מצאתי דוד עבדי", ביאת משיח צדקנו.

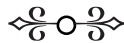
(משיחת כ' מרחשון תשמ"א – שיח"ק ח"א ע' 398, 411, 429)

”שגם עכשיו הוא בעל יום ההולדת”

ויש לקשר זה עם יום ההולדת של כ”ק אדמו”ר נ”ע דשנה זו, (סיום וחזרת) שנת המאה ועשרים, דאיתא בזהר על הפסוק והיו ימיו מאה ועשרים שנה שהוא רמז למשה כו' שממשיך חיינו לבני נשא (לכא"א מישאל) מההוא אילנא דחיינו, שבזה נכלל גם אריכות ימים בפשטות, וכדאיתא בזהר שם (לפנ”ז) בשגם דא משה כו' ומחילא דא קיימין בני נשא בעלמא יומין סגיאין. וענין זה ממשיך משה גם עכשיו, כמו שממשיך בזהר שם משה לא מית כו', וארז”ל מה להלן עומד ומשמש אף כאן עומד ומשמש. וכמו שהוא במשה רבינו רעיא מהימנא, כמו”כ הוא ברועי ישראל שבכל דור ודור, עד לבעל יום ההולדת ובנו כ”ק מו”ח אדמו”ר ממלא מקומו, וכידוע המכתב של כ”ק מו”ח אדמו”ר (בנוגע לאביו. ומזה מובן שכ”ה גם אצלו) שרועי ישראל לא יפרדו ח”ו מעל צאן מרעיתם, שהוא ע”ד מארז”ל הנ”ל בנוגע למשה מה להלן עומד ומשמש אף כאן עומד ומשמש, שגם עכשיו הוא (בעל יום ההולדת, ובמילא מובן – בנו ממלא מקומו) ממליץ זכות על כל אחד ואחת מישראל, וממשיך להם ברכות הצלחות וישועות, ועד שממשיך מבחי' אילנא דחיינו (עץ החיים) וגם אריכות ימים בפשטות לכל אחד ואחת מישראל.

(מד”ה ויהיו חיי שרה תשמ”א – ספר המאמרים מלוקט ח”א ע' 197)

”ובפרט בשנה זו . . מאה ועשרים שנה פון חיים חיותו בעלמא דין”

דער ענין פון א יום ההילולא איז – וואס אין דעם יום ההסתלקות פון א צדיק (בכל שנה ושנה) קלייבט זיך צוזאמען ”כל עמל האדם שעמלה נפשו בחייו וכו'”,

ובפרט בשנה זו, וואס דעם יאר איז געווארן מאה ועשרים שנה פון חיים חיותו בעלמא דין, וואס מאה ועשרים שנה איז די שלימות פון חיי אדם על פני האדמה, ווי עס שטייט ”והיו ימיו מאה ועשרים שנה”.

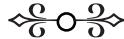
וואס דאס האט א שייכות מיוחדת צו א נשיא. ווי די גמרא זאגט אז ”בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה” איז מרמז אויף משה רבינו (”בשגם בגימטריא כמו משה”), דער נשיא שבדרור, וואס ”הנשיא הוא הכל”.

ואע"פ אז די שלימות פון מאה ועשרים שנה שטייט בנוגע צו "והיו ימיו" פון דער נשמה ווי זי איז פארבונדן מיטן ("הוא בשר") גוף דא למטה – איז דאך אבער ידוע וואס כ"ק מו"ח אדמו"ר שרייבט במכתבו בנוגע צום בעל ההילולא (כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע) אז רועי ישראל "לא יפרדו מעל צאן מרעיתם", וואס פון דעם איז מובן, אז אויך לאחרי ההסתלקות האט ער א שייכות און א פארבונד מיט צאן מרעיתו וואס געפינען זיך (במצב פון הוא בשר) דא למטה.

ובפרט כידוע וואס דער רבי נ"ע האט געזאגט ב' ניסן פאר זיין הסתלקות "איך גיי אין הימל די כתבים לאז איך פאר אייך", וואס דער פירוש אין דעם איז י"ל, אז דורך די כתבים האט מען אים (אויך ווי ער גייט אין הימל).

און נאכמער: וויבאלד אז דער רבי נשיא דורנו איז דער ממלא מקום פון אביו כ"ק אדמו"ר נ"ע – וואס ב' ניסן איז (אויך) דער יום ההכתרה לנשיאות פון בנו יחידו ממלא מקומו – איז דאך די שייכות און קשר פון רבי'ן נ"ע מיט עולם הזה הגשמי (אויך לאחרי הסתלקותו) אין אן אופן גלוי' אויך דורך בנו ממלא מקומו.

(משיחת ב' ניסן, תשמ"א – לקו"ש חכ"ב ע' 185)

"העילוי שבי"ג ניסן בשנה זו . . הנה נתוסף בזה גם העילוי והשלימות ד"מאה ועשרים שנה"

ומעתה נחזור לביאור העילוי שבהילולא המאה ועשרים של הצ"צ:

ידוע שגם לאחר ההסתלקות ישנן עליות, כי הנשמה עולה תמיד מחיל אל חיל, אין להם מנוחה, ובפרט בכל שנה ושנה ביום היארצייט שאז הנשמה מתעלית בעילוי שלא בערך.

והנה מצינו בנוגע לשלימות חיי האדם עלי ארץ (נשמה שבגוף) – שתכלית השלימות של ימי האדם היא כאשר "והיו ימיו מאה ועשרים שנה". בתהלים נאמר אמנם "ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה", אבל מצד חמשה חומשי תורה, הרי השלימות הכי גדולה בזמנה של הנשמה בגוף היא "מאה ועשרים שנה" (וכמו שמצינו אצל משה רבינו שימיו היו מאה ועשרים שנה).

ומזה מובן גם בנוגע להעליות של הנשמה לאחר ההסתלקות (שבכל שנה ושנה ביום היארצייט היא מתעלית בעילוי נפלא, כנ"ל) – דכאשר מגיעה למאה ועשרים שנה של עליות, הרי היא מגיעה לשלימות עילאית ביותר, באופן שענין ה"אין סוף" שבה הוא בתכלית הגילוי.

וזהו העילוי שבי"ג ניסן בשנה זו, דנוסף על כל העילוים האין-סופיים שבי"ג ניסן בכל שנה ושנה להיותו יום ההסתלקות של הצ"צ, נשיא בישראל – הנה נתוסף בזה גם העילוי והשלימות ד"מאה ועשרים שנה".

וההוראה מכל זה במעשה בפועל לכל או"א מישראל [ולהעיר מהשייכות של "י"ג בגימטריא אחד" לכאו"א מישראל – שהם "גוי אחד בארץ", ונשמת כל איש ישראל קשורה לאות אחת ב"תורה אחת", וחיוו צ"ל ע"פ ההוראות שבתורה אחת שניתנה לנו מ"ה' אחד"]:

כאמור לעיל, שהעילוים הנפעלים בנשמתו של צדיק ונשיא בישראל ביום פטירתו, מאירים למטה ופועלים פעולתם אצל תלמידיו והולכים באורחותיו.

וכדי לקבל "אורות" אלו צריכים לעשות כלים, וכלים שלימים ומלאים דוקא (כהדין דכלי שרת מקדשים דוקא כשהם שלימים ומלאים); ומכיון שהאורות של הצדיק הם למעלה ממדוה"ג, הרי בודאי שביכלתם ל"מלא" כל הכלים שנעשו לאורות אלו (ואדרבה, זוהי שלימות ענין האור, כשנמשך בכלי דוקא).

והכלי לזה הוא (כנ"ל) – לימוד תורתו והליכה באורחותיו, וגם אלו שמאיזה סיבה לא התחילו עדיין בזה – הרי נפסק הדין בשו"ע אורח חיים (הוראות בכל עניני החיים), דתיכף כשיהודי מחליט לעשות ענין טוב לאחר זמן, נותנים לו כבר השכר

המגיע על עשיית הדבר ההוא [כי מכיון שמחליט ע"פ תורה, וע"פ הלכה שנקראת "דבר הוי", הרי אא"פ להבדיל בין ה"כח" וה"פועל", שכן, אצל הקב"ה אין כח חסר פועל],

ובענינו – שע"י ההחלטה ללמוד תורתו של בעל ההילולא ולילך באורחותיו, מתקשרים ומתאחדים עם הצ"צ באופן שהישועות נמשכות למטה בפועל, "פועל ישועות בקרב הארץ",

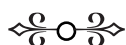
עד לישועה הפנימית והעיקרית – גאולה האמיתית והשלימה במהרה בימינו ממש ע"י משיח צדקנו (נשיא (וגואל) האחרון שהוא נשיא (וגואל) ראשון – משה רבינו, ובמילא מובן שקשור עם כל הנשיאים שבינתיים, כולל בעל ההילולא די"ג ניסן),

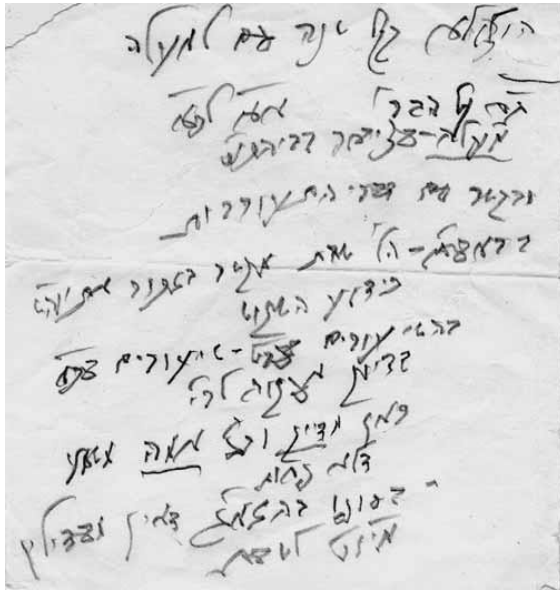
וכידוע דמיתת צדיקים מקרבת ומביאה את הגאולה האמיתית והשלימה. ואז, תמורת הענין ד"מיתת צדיקים" יהיו חיים נצחיים בפועל, נשמות בגופים, עם בית המקדש השלישי שיהי' בית נצחי למטה מעשרה טפחים, ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים.

ומשה ואהרן – עם כל הנשיאים, כולל בעל ההילולא דיום זה – עמהם, ביחד עם משיח צדקנו,

וכ"ז – במהרה בימינו ממש, ונחוג חג הפסח הבע"ל בבית המקדש, ביהמ"ק הנצחי.

(משיחת ליל י"ג ניסן תשמ"ו – תו"מ התועדויות ח"ג ע' 90)

"קד שנה"

נקודות שרשם כ"ק אדמו"ר מהתועדות י"ג ניסן תשמ"ז
(נדרס לעיל ע' 19-20)

הילולא קד שנה גם למעלה

ת"ח [= תשואת חן] על הבר' [= הברכות]

א"א [= אי אפשר] לכ"א [= לכל אחד]

מעלה – בציבור בביהכנ"ס [= בבית הכנסת]

ובקשר עם דברי התעוררות

ברמב"ם – הל' [= הלכות] שבת מקשר בזכור את יוה"ש [= יום השבת] כידוע

השקו"ט [= שקלא וטריא]

בהשיעורים בפרט – שיעורים בכ"מ [= בכל מקום] בדיוק אפקוה לר"י [= לר'

ירמ']

כאן מדייק וכ"פ [= וכמה פעמים] אמה משמע דלא פחות

– בסופו בהזמ"ג [= בהזמן גרמא] דאין מבדילין מיו"ט [= מיום טוב] לשבת

"לאחרי שעברו קי"ט שנה, עד לרגע האחרון דשנת הק"כ – צריך להיות חידוש מציאותו"

... והנה, ב' קצוות הנ"ל שבתורה – נשתלשלו גם בעולם, שבכל דבר שבעולם ישנם ב' קצוות אלו:

מחד גיסא, ישנו ענין החידוש – כתורת הבעש"ט שנתבארה ע"י רבינו הזקן בהתחלת שער היחוד והאמונה, שבכל רגע ורגע ישנו חידוש ההתהוות מאין ואפס המוחלט, ע"י "התלבשות אותיות הדיבור מעשרה מאמרות המחיות ומהוות . . להיות יש מאין ואפס שלפני ששת ימי בראשית".

ועד כדי כך, שחידוש זה הוא לא רק בנוגע למציאות הנבראים, אלא גם בעשרה מאמרות שעל ידם נבראו, שהרי העשרה מאמרות עצמם הם מחודשים, ובמילא, צריכים להתחדש תמיד משרשם ומקורם (כמבואר בכ"מ, ומרומז גם בשעיה"א), ועד"ז בכל ענין של הארה כו', עד להארה הכי הראשונה, שגם היא צריכה להתחדש משרשה ומקורה – מהותו ועצמותו ית'.

[וכל זה מלבד ביאורו של רבינו הזקן באגה"ק שהתהוות יש מאין אינה אלא מ"מהותו ועצמותו של המאציל ב"ה, שמציאותו הוא מעצמותו ואינו עלול מאיזה עילה שקדמה לו ח"ו, ולכן, הוא לבדו בכחו וביכולתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט ממש, בלי שום עילה וסיבה אחרת קודמת ליש הזה].

וכמדובר כמ"פ שענין זה מפורש כבר בדברי הרמב"ם בהתחלת ספרו – "כל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו . . כל הנמצאים צריכין לו כו'", שבזה מודגש (א) עצם חידוש ההתהוות, שגם לאחר בריאתם צריכין לו, דמכיון שהקב"ה ממציא כל נמצא מאין ואפס המוחלט, הרי בהכרח ש"מקיימו בשפע ששופע עליו תמיד, ומפני זה הם צריכין לו", וגם (ב) שחידוש ההתהוות הוא מעצמותו ומהותו ית' – "אמיתת המצאו".

ולאידך גיסא, הרי, חידוש ההתהוות דכל נברא נעשה באופן שישנו גם המשך מציאותו הקודמת, כלומר, חידוש זה אינו כמו דבר שנולד ונתחדש זה עתה, תינוק שיצא לאויר העולם, כי אם, חידוש דבר שמציאותו קיימת כך וכך שנים כו',

[ע"ד שמצינו באדם וחוה ש"בצביונם נבראו", "כבני עשרים שנה", אלא, שאדם וחוה נבראו כבני עשרים שנה מיד ברגע הראשון לבריאתם, ואילו המדובר כאן הוא בנוגע לחידוש ההתהוות לאחר עשרים שנה, למשל, שהדבר הוא בקיומו],

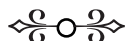
כלומר, שביחד עם ענין החידוש, מודגש גם תוקף הישנות – חידוש דבר שהי' כבר לפני"ז, דבר ישן.

ויתירה מזה כפי שמצינו אצל משה רבינו, כמ"ש בסיום פרשת ברכה (בקריאה דשמח"ת) "ומשה בן מאה ועשרים שנה במותו גו";

גם ברגע האחרון דחייו של משה רבינו, לאחר שיעברו קי"ט שנה, עד לרגע האחרון דשנת הק"כ – צריך להיות חידוש מציאותו, חידוש ממש, מאין ואפס המוחלט; אמנם, חידוש זה אינו כמו ברגע הראשון שבו נולד, כי אם, חידוש מציאותו כפי שהוא בתכלית השלימות דמאה ועשרים שנה, כלומר, חידוש דבר ישן. ולא עוד, אלא שאצלו מודגש תוקף הישנות באופן ד"לא שניתי" – כסיום הכתוב: "לא כהתה עינו ולא נס לחה".

ויש להוסיף, שב' קצוות הנ"ל ישנם גם בנוגע לכללות ענין הזמן: מחד גיסא – ישנו ענין החידוש, שבכל יום ובכל רגע מתחדש זמן זה. ולאידך גיסא – הרי זה חלק מהתהוות כללות הזמן, שכן, בהתהוות הזמן נכלל כל ההמשך דג' אלפים יובלות, ובמילא, אין זה זמן חדש, מכיון שישנו כבר מאז התחלת התהוות הזמן.

(משיחת יום שמחת תורה תשמ"ז – תו"מ התוועדיות ח"א ע' 371)

"שמשוה חי ק"כ שנה, שלימות החיים, כי הי' אצלו בגלוי כל צרופי שם אלקים"

... וע"ד שהי' אצל משה רבינו: "ומשה בן מאה ועשרים שנה במותו לא כהתה עינו ולא נס לחה", שחיי גופו הגשמי היו בתכלית השלימות, וכמ"ש "ויעל משה אל הר נבו", ופרש"י: "כמה מעלות היו ופסען משה בפסיעה אחת", שבזה נראה תוקף ושלימות כוחותיו בגשמיות כשהי' בן ק"כ שנה, דאין מסתבר לומר שהי' בזה נס מיוחד שהרי "לא עביד קוב"ה ניסא למגנא".

ודוגמת זה נעשה אצל כאו"א מבנ"י – תלמידו של משה רבינו, שיש בו מבחינת משה – שנעשה אצלו שלימות ותוקף כל הכוחות בגשמיות, ומתוך אריכות ימים ושנים טובות, "שבעים גו' שמונים שנה" – מאי קמ"ל? – אלא גם ק"כ שנה ויתירה מזה.

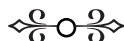
ושלימות גילוי ענין זה לכל הנשמות (גם אלו שנסתלקו למעלה וטעמו טעם מיתה) יהי' לעתיד לבוא, כאשר "בלע המות לנצח ומחה הוי' אלקים דמעה מעל כל פנים", כי אז יתגלה משיח צדקנו – בחינת יחידה הכללית, ודוגמתו בכאו"א מישראל – יחידה שבנשמה, תכלית שלימות ההתאחדות דישראל וקוב"ה, אשר מצד זה נעשה עלי' אצל כאו"א מישראל, ועניני העולם אא"פ "לנגוע" ולפגוע בו (מצד נורא עלילה כנ"ל), ואדרבה – נהפכים הם למסייעים לישראל בעבודתם.

כך, שמתאחדים בתכלית עם "חיים" ו"מקור חיים" ולמעלה מזה. ומצד זה מתבטלים כל עניני מיתה וכו' הבאים (לא מצד ישראל מצ"ע – שקשורים עם ה', אלא מצד "נורא עלילה על בנ"א").

ויש להוסיף (ע"ד הרמז), ד"דמעה" בגימטריא קי"ט, שחסר צירוף אחד משם אלקים (שיש בו ק"כ צירופים), שזה גורם לענין המיתה כו'. אבל דמעה עם הכולל – קכ. וזהו החידוש דלע"ל שאז יתגלה שם הוי' שלמעלה מאלקים, "ומחה הוי' דמעה (כ"א כל צירופי שם אלקים) מעל כל פנים". וזהו גם דיוק לשון הכתוב "מעל כל פנים", פנים דייקא, שאז יתגלה הפנימיות דישראל – ישראל וקוב"ה כולא חד.

[ועפ"ז י"ל רמז מה שמשוה חי ק"כ שנה, שלימות החיים, כי הי' אצלו בגלוי כל צרופי שם אלקים (ונקרא איש ובעה"ב דאלקים) ושם הוי' כמ"ש "ונחנו מה"].

(משיחת כ"ד תשרי תשנ"ו – סה"ש ח"א ע' 68)

"זייענדיק די רועי ישראל הראשונים . . האט זיך בא זיי אויסגעדריקט די שלימות פון עבודת הצדיק"

... און דעריבער איז "הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום" – ווייל די שלימות העבודה פון א צדיק נעמט דורך און שפיגלט זיך אפ (אויך) אין שלימות אין זייער גשמיות (בהתאם צו זייער שלימות ברוחניות), וואס גדר העולם הזה הגשמי באשטייט פון זמן (ומקום), וואס טיילט זיך אין ימים ימי השנה – כמאחז"ל "משבחר הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים וכשבחר ביעקב ובניו קבע בו ר"ח של גאולה", ד.ה. אז קביעות השנים איז פארבונדן מיט "עולמו" (גשמיות העולם) בניגוד צו קביעת "ר"ח של גאולה" וועלכע איז פארבונדן מיט "בחר ביעקב ובניו" (די כוונה רוחניות בבריאית העולם), און א שנה (מלשון שינוי ומלשון משנה) נעמט ארום און איז אין זיך כולל אלע שינויי הזמן – דעריבער דריקט זיך אויס די שלימות העבודה (רוחנית) פון א צדיק ("כשם שהם תמימים") אין דעם אז אויך שנותיו זיינען תמימים ("כך שנותם תמימים"), אז "הקב"ה יושב וממלא שנותיהם . . מיום ליום", און יעדען טאג האט ער אויסגענוצט בשלימותו (דורך מברר זיין דעם "לבוש" וואס איז כנגד דעם יום, כידוע אז "אי חסרא יומא חדא חסר לבושא חדא", און די ימי האדם זיינען קצובים לו לויט דעם שיעור הלבושים וואס ער דארף משלים ומתקן זיין), אזוי אז די שלימות ותמימות פון א צדיק איז אין זיין רוחניות און אין זיין גשמיות (ימים ושנים גשמיים) בשוה, זיין תמימות בשני חייו הגשמיים איז איין המשך צו די תמימות בעבודתו הרוחנית – "כשם שהם תמימים כך שנותם תמימים".

... און די שלימות איז געווען בגלוי בא די אבות (ש"מ"ד בניסן נולדו בניסן מתו כו"), און בא משה רבינו ("היום מלאו ימי ושנותי"), וואס "בשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד" (נוסף לזה וואס שנותיו זיינען געווען מלאים – מאה ועשרים שנה) – ווייל זייענדיק די רועי ישראל הראשונים, ובפרט משה – דער "רעיא מהימנא" פון אידן, האט זיך בא זיי אויסגעדריקט די שלימות פון עבודת הצדיק, ווי דאס שפיגלט זיך אפ אין "מלאו ימי ושנותי". ועד"ז האט זיך דאס אויסגעדריקט בגלוי בא דעם מיטעלן רבין, דער משה רבינו שבדורו וכדלקמן.

(משיחות ש"פ ויצא, ט' כסלו, תשנ"ב – סה"ש ע' 135, 137)

"הוספה לאחר שלמות העבודה"

... בב' שמותיו – "משה יצחק" – מרומזת לכל לראש ההתקשרות לכ"ק מו"ח אדמו"ר: "משה" – "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא". משה רבינו שבדורנו, ו"יצחק" – שמו השני של כ"ק מו"ח אדמו"ר, ע"ש השמחה והשחוק ("כל השומע יצחק לי"), שעיקרה ושלמותה בהגאולה העתידה ע"י משיח צדקנו ("גואל ראשון הוא גואל אחרון"), כמ"ש "אז ימלא שחוק פינו", כשיאמרו ליצחק דוקא "כי אתה אבינו".

ויש להוסיף בתוכן ב' השמות – בקשר ובשייכות לעבודתו במילוי השליחות דכ"ק מו"ח אדמו"ר:

מהחילוקים שבין משה ליצחק – שמשה חי מאה ועשרים שנה, כמ"ש "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום", "היום מלאו ימי ושנותי", מילוי ושלמות חיי האדם ("והיו ימיו מאה ועשרים שנה") ועבודתו עלי אדמות; ויצחק חי מאה ושמונים שנה, תכלית השלימות דאריכות ימים ושנים יותר משאר האבות (יעקב שחי קמ"ז שנה, ואפילו אברהם שחי קע"ה שנה).

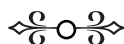
וחיבור שניהם (בשמו של אדם אחד) – מורה על ההוספה כשלמות העבודה (ק"כ שנה) ע"י אריכות ימים (ק"פ שנה), ולא עוד אלא שגם ההוספה נעשית באותו אופן כמו העבודה המוכרחת (ק"כ שנה):

ישנם כאלה שלאחרי שעוסקים בעבודתם משך זמן ארוך וזוכים לראות פרי טוב בעמלם, חושבים שכבר הגיע הזמן לנוח מגודל היגיעה בעבודתם, ובמילא מחכים כבר לגמר וסיום העבודה (ועד להשלמות בזה – בימות המשיח).

וישנם כאלה שגם לאחר שלמות העבודה חפצים ומשתדלים להוסיף עוד יותר, אבל אעפ"כ, אין זה באותו אופן כמו העבודה המוכרחת, כי אם כמו ענין של הוספה.

והשלמות האמיתית מודגשת בחיבור ב' השמות משה ויצחק – שגם ההוספה (לאחרי שלמות העבודה) בהמשך העבודה לאורך ימים ושנים טובות (ועד לק"פ שנה, כשני חיי יצחק), היא, באותו אופן כמו העבודה המוכרחת (לפני שלמות העבודה, ועד להשלמות דק"כ שנה) – כפי שרואים בהנהגתו של הנפטר שלא הסתפק כשלמות הקיימת כבר, אלא המשיך לעסוק בכל עניני העבודה באותו מרץ, חיות ושמחה (כמודגש גם בהשם "יצחק", ע"ש השמחה) כל ימי חייו, עד ליומו האחרון (בנראה מהשאלות בעניני ניהול המוסדות שהגיעו לכאן גם בימים האחרונים).

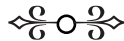
(משיחת ש"פ וארא תשנ"ב – סה"ש תשנ"ב ע' 275)

"שלימות פון ימים ושנים . . און דער המשך בזה ביז – אין חיים נצחיים"

... ועוד ועיקר – די עלי' וואס קומט אין דער גאולה האמיתית והשלימה, סיי די עלי' פון דער נשמה – דורך "הקיצו ורננו שוכני עפר", כידוע אז תכלית השלימות (אויך פון דער נשמה) איז דוקא נשמות בגופים בתחיית המתים, און סיי אין די אידן וואס האבן געהאט א שייכות מיט דער נשמה – כמ"ש "בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים", ומובן אז בשעת דער "ומחה . . דמעה" קומט דורך דעם אויבערשטן אליין ("ומחה ה' אלקים דמעה"), איז דאס ניט בלויז מבטל די דמעה וואס איז געווען פריער (כפשטות ענין המחיה), נאר דורך דעם קומט צו א הוספה אין דער עלי', כמובן אויך פון דעם פירוש, אז "דמעה" איז בגימטריא קי"ט, וואס מיינט אז עס פעלט איינער פון די ק"כ צירופי שם אלקים, און דורך "ומחה ה' אלקים דמעה" ווערט די שלימות פון ק"כ (די גימטריא פון "דמעה" עם הכולל) – "והיו ימיו מאה ועשרים שנה", ווי ס'איז געווען בא משה רבינו – "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום", "היום מלאו ימי ושנותי", מילוי שלימות פון ימים ושנים הן בגשמיות והן ברוחניות, און דער המשך בזה ביז – אין חיים נצחיים בגאולה האמיתית והשלימה.

(משיחות ש"פ יתרו, כ"ף שבט, וליל יום ב' פ' משפטים,
כ"ב שבט תשנ"ב סה"ש ע' 344)

לע"נ

הרה"ח השליח ר' חיים

בן הרה"ח ר' שמואל גרשון ניסן ע"ה

גורביץ'

חבר הנהלת כולל חב"ד

גלב"ע ג' ניסן תשפ"א

נתרם ע"י ולזכות משפחתו שי'